

Päivitetty 25.9.2015

Kaikki toimittajan ja Tikomet Oy:n ("Tikomet") väliset oikeudelliset suhteet, joiden perusteella toimittaja toimittaa Tikometille tavaroita, palveluita ja muita suoritteita, perustuvat yksinomaan näihin yleisiin ostoehdoin ("Ehdot") ja Tikometin tekemään ostotilaukseen ("Ostotilaus") (yhdessä "sopimus"). Näitä ostoehdota sovelletaan myös tuleviin tilauksiin ja tulevaan liiketoimintaan, vaikka niitä ei olisi nimenomaisesti mainittu tilauksessa.

Poikkeavista, täydentävistä tai vastakkaisista ehdoista ei tule sopimuksen osaa, vaikka ne olisivat tiedossa, elleivät Tikometin valtuutetut edustajat nimenomaisesti kirjallisesti hyväksy niitä sovellettaviksi.

1. Tilaus

Tilaukset ja muut ilmoitukset ovat sitovia sopimuksia vain siinä tapauksessa, että Tikomet on toimittanut tai vahvistanut ne kirjallisesti. Tikometin vahvistusnumero on mainittava kaikissa myöhemmissä viesteissä, asiakirjoissa ja toimituksissa. Suullisesti tai puhelimitse, sähköpostitse tai faksitse neuvoteltu toimitussopimus muuttuu päteväksi sopimukseksi vasta sen jälkeen, kun Tikomet on tehnyt muodollisen ostotilauksen.

Toimittajan on aina vahvistettava kaikki Ostotilaukset kirjallisesti. Jos vahvistusta ei anneta yhden (1) viikon kuluessa, Tikomet voi milloin tahansa peruuttaa sen. Jos vahvistus poikkeaa Tikometin Ostotilauksesta, poikkeama sitoo Tikometia vain, mikäli Tikomet on antanut siihen nimenomaisen kirjallisen suostumuksensa.

2. Hinta

Ellei Ostotilauksessa toisin sovita, tilausten hinnat eivät saa ylittää hintoja, joita Tikometille on viimeksi tarjottu tai joita Tikometilta on viimeksi laskutettu vastaavista tuotteista tai palveluista. Tavaroiden osalta hintojen tulee sisältää kaikki toimituskulut (DDP Tikometin nimeämään toimituspaikkaan, INCOTERMS 2010), pakkaus- ja vakuutus- ja arvonlisäverot (mikäli soveltuu), jalostuskulut ja lajittelukulut. Toimittaja vastaa mahdollisista lisäkustannuksista, jotka nostavat tilauksen hintaa välillisesti tai välittömästi. Tällaisia voivat olla esimerkiksi jälkikäteen tullien, verojen tai rahtimaksujen käyttöönotto ja/tai korotus tai energiakustannusten nousu.

3. Toimitusajankohdat

Toimittaja noudattaa Tikometin ilmoittamia toimituspäiviä, -aikoja ja -aikatauluja, ja ne sitovat toimittajaa. Tavaroita tai

palveluita voidaan toimittaa ennen sovittua päivämäärää vain, mikäli Tikomet on antanut siihen suostumuksensa. Ellei toimituspäivää ole mahdollista noudattaa, toimittajan on välittömästi ilmoitettava kirjallisesti Tikometille viivästyksen syystä ja odotetusta kestosta. Tikomet varaa oikeuden vaatia vahingonkorvausta viivästyksen aiheuttamista vahingoista, vaikka viivästynyt toimitus hyväksyttäisiin.

Jos viivästys on huomattava tai toistuva, Tikomet varaa oikeuden keskeyttää sopimuksen suorituksen. Tikometilla on myös oikeus pidättää maksuja. Tikomet voi myös irtisanoa sopimuksen ja/tai vaatia vahingonkorvausta rikkomuksesta aiheutuneista vahingoista.

Jos kyseessä on ylivoimainen este, joka on osapuolen kohtuullisten vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella, estyneen osapuolen on viipymättä ilmoitettava asiasta toiselle osapuolelle ja sisällytettävä viestiinsä kaikki tarvittavat tiedot. Lisäksi osapuolen on pyrittävä lieventämään esteen vaikutuksia suoritukseensa ja minimoimaan toiselle osapuolelle aiheutuva haitta.

4. Tilausten muuttaminen ja peruuttaminen

Tikomet varaa oikeuden milloin tahansa ennen toimitusta tai palveluiden luovuttamista tehdä muutoksia (i) teknisiin vaatimuksiin, (ii) toimitus- tai pakkausmenetelmiin, (iii) toimituspaikkaan, (iv) toimitusaikatauluun ja (v) tilattuihin määriin (vähentämällä, lisäämällä tai peruuttamalla). Jos tällainen muutos lisää tai vähentää suorituksen kustannuksia tai suorituksen vaatimaa aikaa, sopimushintaa tai toimitusaikataulua taikka molempia tarkistetaan kohtuullisesti. Toimittajan katsotaan luopuneen tarkistusmahdollisuudesta, ellei se esitä tarkistusvaatimusta kirjallisesti kymmenen (10) pankkipäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut ilmoituksen muutoksista.

Tilauksen peruuttaminen ei synnytä Tikometille vastuuta toimittajaa kohtaan, pois lukien sille toimitettuja ja palauttamattomia sopimuksen mukaisia tavaroita vastaavan hinnan ja peruuttamispäivään mennessä suoritettujen palveluiden kohtuullisen arvon osalta. Lisäksi Tikomet voi, halutessaan, maksaa toimittajalle toimittamattomien tavaroiden ja raaka-aineiden todelliset kustannukset riippumatta siitä, ovatko ne valmiita vai eivät. Siinä tapauksessa tavarat ja materiaalit on viipymättä toimitettava Tikometille tai saatettava Tikometin saataville. Tikomet ei missään tilanteessa ole velvollinen maksamaan toimittajalle toimitettujen tavaroiden yhteenlasketun sopimuksen mukaisen hinnan ylittävää määrää.

Päivitetty 25.9.2015

5. Mitat, painot ja kemiallinen koostumus

Kaikkien tilattujen tavaroiden on oltava Tikometin laatumäärittelyjen mukaisia ja sopivia käsiteltäviksi sen laitoksissa.

Tikometilla on kohtuullisen ajan kuluessa vastaanottamisesta oikeus tarkistaa tavaroiden mitat, paino ja kemiallinen koostumus, ennen tavaroiden hyväksymistä. Tikometin punnitukset, näytteenotto ja analyysit määrittävät onko jokin tavara vaatimustenvastainen tai viallinen. Lähetys- tai toimitusilmoitukseen merkityt mitat, painot tai kemiallinen koostumus eivät sido Tikomeita, mikäli ne eivät vastaa Tikometin tuloksia.

Tikometilla on oikeus harkintansa mukaan hylätä tavara-toimitus joko kokonaan tai vain niiltä osin kuin sen katsotaan olevan vaatimustenvastainen tai viallinen. Hylätyistä tavaroista ei makseta mitään korvausta ja kaikki hylätyt toimitukset (tai niiden osat) palautetaan takaisin toimittajan kustannuksella. Omistusoikeus tavarihin tai suoritteisiin sekä niitä koskeva vaaranvastuu siirtyvät Tikometille vasta sen tarkastettua ja hyväksytyä tavarat tai suoritteet.

Tikomet ei toimituksen tarkastamalla ja hyväksymällä luovu oikeuksistaan esittää vaatimuksia, joihin sillä on oikeus, eikä tarkastus tai hyväksyntä merkitse Tikometin vahvistaneen, että toimitus tai palvelu on virheetön tai muuten sopimuksen mukainen.

6. Pakkaaminen

Tavarat on pakattava ja merkittävä Tikometin pakkausohjeiden mukaisesti. Toimittaja vastaa kaikista pakkaus-kuluista.

7. Vakuutukset

Toimittaja vastaa riittävän, sopimuksen mukaisen toimintansa kattavan vakuutusuojan ylläpitämisestä. Vakuutusuojan on vastattava laissa ja määräyksissä asetettuja edellytyksiä ja toimittajan liiketoiminta-alalla yleisesti noudatettua käytäntöä. Tavarat on vakuutettava 110-prosenttisesti laskun mukaisesta arvostaan kaikkien riskien varalta. Toimittaja vastaa kaikista vakuutuskuluista ja toimittaa Tikometille pyydettyä vakuutuskirjat, joista ilmenee Toimittajan huolehtineen vakuuttamisvelvollisuudestaan.

8. Tavaroiden kuljettaminen

Tavarat on kuljetettava Tikometin ostotilauksessa ilmoittamaan toimituspaikkaan.

Toimittaja ilmoittaa tavaroiden lähettämispäivämäärän Tikometille lähetysilmoituksessa, joka sisältää Tikometin ostotilauksen numeron ja toimitettavat määrät. Toimittaja noudattaa kaikkia kuljetusta ja tullausta koskevia vaatimuksia, esimerkiksi asettamalla kaikki tullia tai muuta viranomaiskäsittelyä varten mahdollisesti tarvittavat lähetysasiakirjat saataville. Toimittaja korvaa Tikometille kaikki vaatimusten noudattamatta jättämisestä aiheutuneet kustannukset, seuraamukset ja vahingot.

Ylitoimitukset, ennenaikaiset toimitukset tai vajaatoimitukset eivät ole sallittuja ilman Tikometin kirjallista suostumusta.

9. Laskut ja maksaminen

Maksut suoritetaan ainoastaan toimittajan alkuperäistä laskua vastaan. Laskussa on oltava ostotilauksen numero, myyntivahvistuksen numero, toimituspaikka, täydellinen tuotenimike, määrät, ALV-numero (jos kyseessä on maahantuonti EU-alueelta) ja muut kulloinkin sovellettavan lain edellyttämät tiedot. Mahdollisesta vero- tai tullivapautuksesta on mainittava laskussa. Jos jokin vaadituista asiakirjoista puuttuu (esimerkiksi analyysiarvot, painoluettelot tai konossementti), Tikomet voi pidättää maksun asiakirjojen vastaanottamiseen saakka.

Ellei ostotilauksessa nimenomaisesti toisin sovita, laskujen maksuehto on kolmekymmentä (30) pankkipäivää siitä, kun tavarat tai palvelut on toimitettu, lasku on vastaanotettu ja Tikomet on hyväksynyt tavarat tai palvelut. Vaikka Tikomet hyväksyisi ennenaikaisen toimituksen, sillä on oikeus maksaa lasku(t) alkuperäisen toimituspäivämäärän mukaisesti.

Maksut katsotaan suoritetuiksi sinä päivänä, jona Tikomet siirtää varat toimittajalle omalta tililtään.

10. Takuu

Toimittaja takaa, että toimitettavat tavarat, palvelut ja/tai suoritteet (i) ovat korkealaatuisia, ammattitaitoisesti valmistettuja ja virheetömiä, (ii) vastaavat sopimuksessa määriteltyjä vaatimuksia ja ominaisuuksia, (iii) ovat käyttökelpoisia ja soveltuvat suunniteltuihin käyttötarkoituksiin, (iv) eivät sisällä vaarallisia tai radioaktiivisia aineita tai epäpuhtauksia, jotka ovat haitallisia Tikometin toiminnalle tai rikkovat sovellettavia lakeja ja määräyksiä, ja (v) ovat

Päivitetty 25.9.2015

vapaita kaikista kolmansien osapuolten vaatimuksista tai rasitteista.

Tikommet ilmoittaa toimittajalle mahdollisista puutteista ja virheistä heti, kun ne on kohtuullisesti määritetty. Toimittaja luopuu oikeudestaan vedota siihen, että virheestä on ilmoitettu liian myöhään.

Ellei toimittaja Tikometin tarkistuksen tulokset saatuaan vastusta niitä kahden (2) pankkipäivän kuluessa, Tikometilla on oikeus ryhtyä työstämään tavaroita. Ulkopuolisen selvitystyön tai sovittelijan kustannuksista vastaa toimittaja, ellei muuta sovita.

Jos Tikomet havaitsee virheen tai puutteen eikä toimittaja noudata Tikometin suoritus- tai korjausvaatimusta (ts. korjaa tai vaihda tavaraa tai uusi suoritustaan), Tikometilla on oikeus perääntyä sopimuksesta taikka korjata tai korjauttaa virhe ja veloittaa kustannukset toimittajalta, vaikka toimittaja katsoisi käytössään olleen ajan lyhyeksi. Edellä esitetty ei vaikuta Tikometin lakisääteiseen peruuttamis-oikeuteen tai muihin oikeussuojakeinoihin, jotka sillä on käytettävissään sopimusrikkomuksen perusteella, kuten oikeuteen saada vahingonkorvausta suorasta tai välillisestä vahingosta.

11. Lainsäädännön ja käytännesääntöjen noudattaminen

Toimittajan on noudatettava kaikkia sopimuksen suorittamiseen soveltuvia lakeja ja määräyksiä, kuten korruption vastaisia lakeja ja määräyksiä, kilpailulainsäädäntöä, ympäristö-, terveys- ja turvallisuusmääräyksiä, vastuullisia työsuhdekäytäntöjä ja lapsi- ja pakkotyön kieltoa. Toimittaja sitoutuu myös toimimaan Plansee-konsernin käytännesäännöissä (<http://www.plansee.com/code-of-conduct/EN.pdf>) ja toimittajaohjeissa (www.plansee.com/supplier-policy) kuvattujen periaatteiden ja odotusten mukaisesti ja tekemään yhteistyötä toimintansa tarkistamista varten Tikometin tai sen asiakkaan kohtuullisen pyynnön mukaisesti.

Toimittaja vakuuttaa, että se täyttää tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun direktiivin (2011/65/EU) (RoHS) ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin (2012/19/EU) (WEEE) määräykset, tavaroiden toimituksissa noudatetaan soveltuvia RoHS- ja WEEE-määräyksiä ja toimittajan omilta toimittajilta ja alihankkijoilta on varmistettu asianmukaisin selvityksin, että ne noudattavat RoHS- ja WEEE-direktiivejä.

Toimittaja vakuuttaa lisäksi romun ja muun sellaisen tavaran osalta, joka voidaan soveltuvien lakien nojalla katsoa jätteeksi, että kaikki toimitettu materiaali on tarkastettu vaarallisten jätteiden maanrajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevaan Baselin yleissopimukseen perustuvassa ns. "green control procedure" -menettelyssä (ja vastaavassa paikallisen lainsäädännön mukaisessa menettelyssä). Toimittaja sitoutuu liittämään tällaisiin toimituksiin jätteen siirrosta annetun asetuksen (EY) N:o 1013/2006 18 artiklan mukaiset jätteen siirtoa varten vaadittavat tiedot. Toimittaja ja Tikomet sopivat, että Toimittajalla on siirron alusta asti velvollisuus ottaa lähetys takaisin tai muutoin järjestää sen takaisinotto ja huolehtia tarvittaessa tilapäisesti lähetysten varastoinnista, jos lähetystä ei voida siirtää suunnitelman mukaisesti tai se siirretään laittomasti. Tikomet ottaa tämän velvollisuuden hoitaakseen, jos toimittaja ei kykene siirtämään lähetystä tai ottamaan sitä takaisin. Tämä ei vaikuta Tikometin oikeuteen vaatia vahingonkorvausta sopimusrikkomuksen perusteella.

Jos toimitettavat tavarat sisältävät volframia, tantaalia/niobiumia, tinaa tai kultaa, toimittaja vakuuttaa, etteivät nämä materiaalit ole peräisin konflikti- tai korkean riskin alueelta. Jos toimitus sisältää romua, toimittaja vakuuttaa, että se koostuu kierrätysmetallista (loppukäyttäjiltä tai kuluttajilta kerätyistä tuotteista).

Toimittaja korvaa ja hyvittää Tikometille kaikki sille aiheutuvat kustannukset, sakot ja seuraamukset, jotka johtuvat siitä, ettei toimittaja noudata kohdan 10 (Lainsäädännön ja käytännesääntöjen noudattaminen) mukaisia velvollisuuksiaan, tai siitä, että toimittaja rikkoo kohdassa 9 (Takuu) antamia vakuutuksia. Tällaisia kustannuksia, sakkoja ja seuraamuksia ovat muun muassa materiaalin paluukuljetuksesta ja hävittämisestä aiheutuvat kustannukset, viranomaisten määräämät erityistoimet (kuten saastuneeksi todetun kuorman kaikkien osien erottelu ja tarkistaminen, tilapäinen varastointi tehtaalla, erityisiä varotoimia edellyttävät kuljetukset tehtaalta tai materiaalin hävittäminen). Tikometilla on lisäksi oikeus purkaa sopimus ilman erillistä ilmoitusta, jos Ostaja laiminlyö tai rikkoo yllä olevia määräyksiä. Tämä ei vaikuta muihin Tikometin käytettävissä oleviin oikeuksiin tai oikeussuojakeinoihin.

12. Sopimuksen siirtäminen ja kuittausoikeus

Toimittaja ei saa siirtää tai muutoin luovuttaa sopimuksen mukaisia oikeuksiaan tai velvollisuuksiaan kolmannelle osapuolelle kokonaan tai osittain ilman Tikometin etukä-

Päivitetty 25.9.2015

teen antamaa kirjallista suostumusta. Jos Tikomet antaa suostumuksensa, toimittaja vastaa kyseisen kolmannen osapuolen suorituksesta kuin omastaan. Tikomet voi milloin tahansa siirtää oikeutensa tai velvollisuutensa kokonaan tai osittain Plansee-konserniin kuuluvalle yhtiölle ilmoittamalla siitä toimittajalle.

Tikometilla on oikeus kuitata maksuja, vahingonkorvauksia tai muita saatavia, korot mukaan luettuina, (i) toimittajalle kuuluvia maksuja vastaan tai (ii) jos Tikomet hylkää tavarán virheen tai puutteen vuoksi, tällaisia toimittajan Tikometille toimittamia tavaroita vastaan.

13. Oikeus kieltäytyä suorituksesta ja pidätysoikeus

Toimittajalla on pidätysoikeus ainoastaan suoraan tähän sopimukseen perustuvien vastasaatavien osalta. Toimittaja voi kieltäytyä suorituksesta ainoastaan riidattomien tai toimivaltaisen välimiesoikeuden lainvoimaisiksi ja ehdottomiksi katsomien vaatimusten nojalla.

14. Salassapito

Toimittaja pitää salassa kaikki tiedot (esimerkiksi liiketoimintatiedot, tekniset tiedot, vaatimukset ja toimintaan liittyvät tiedot), jotka eivät ole yleisesti tiedossa vaan tulevat toimittajan tietoon toimittajan ja Tikometin välisen liikesuhteen seurauksena. Toimittaja ei luovuta tällaisia tietoja kolmansille osapuolille eikä käytä niitä muuhun tarkoitukseen ilman Tikometin nimenomaista kirjallista suostumusta.

15. Lausekkeiden erillisuus

Jos jokin sopimuksen kohta tai määräys todetaan tai katsotaan pätemättömäksi, laittomaksi tai täytäntöönpanokelvottomaksi, se ei vaikuta muiden kohtien tai määräysten pätevyyteen, laillisuuteen tai täytäntöönpanokelpoisuuteen, vaan ne jäävät voimaan paitsi silloin, kun voimaan jääminen tekisi tyhjäksi koko sopimuksen tarkoituksen. Osapuolet pyrkivät parhaansa mukaan korvaamaan pätemättömän, laittoman tai täytäntöönpanokelvottoman kohdan, määräyksen tai osan viipymättä uusilla määräyksillä, jotka vastaavat alkuperäisen tarkoitusta niin tarkoin kuin on mahdollista.

16. Sovellettava laki

Osapuolet toteavat, että Yhdistyneiden kansakuntien yleis-sopimusta kansainvälistä tavarán kauppaa koskevista sopimuksista (CISG) ei sovelleta. Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia lukuun ottamatta sen lainvalintaa koskevia säännöksiä ja periaatteita.

17. Riitojen ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat tai siihen liittyvät riitaisuudet ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on yksijäseninen, välimiesmenettelyn paikka on Helsinki ja välimiesmenettelyn kieli on englanti.

Edellä esitetystä huolimatta Tikometilla on oikeus vaatia saataviaan toimittajalta missä tahansa toimivaltaisessa tuomioistuimessa. Toimittaja sitoutuu peruuttamattomasti hyväksymään tällaisen tuomioistuimen toimivallan.